

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne – definicje

- **rolnik** - osoba fizyczna, osoba prawna, grupa osób fizycznych lub prawnych, którego gospodarstwo rolne jest położone na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i który prowadzi działalność rolniczą.
- **zarządca** – podmiot (osoba fizyczna, osoba prawna, grupa osób fizycznych lub prawnych), który nie prowadzi działalności rolniczej i posiada 1 ha obszarów przyrodniczych, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz do ewidencji producentów.
- **grupa rolników** – oznacza, grupę osób (rolników), którzy prowadzą działalność rolniczą i którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz do ewidencji producentów.
- **działalność rolnicza** - oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych (w tym zbiory, dojenie, hodowla zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich) lub utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy, poprzez obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego polegającego na usuwaniu lub zniszczeniu niepożądaney roślinności w terminie do dnia 31 lipca danego roku.
- **gospodarstwo rolne** - wszystkie jednostki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
- **posiadacz gospodarstwa rolnego** - właściciel, dzierżawca, użytkownik lub osoba mająca inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą. Płatności przysługują faktycznemu użytkownikowi, który rzeczywiście wykonuje wszelkie czynności niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa. Mogą nimi być działania organizacyjne, kierownicze, jak i osobiste zaangażowanie w bezpośrednim wykonywaniu pracy fizycznej w gospodarstwie. Prowadzenie działalności rolniczej nie musi polegać tylko na „własnoręcznym” prowadzeniu prac polowych, ale obejmuje również: swobodne decydowanie o tym, jakie rośliny uprawiać, jakich należy dokonywać zabiegów agrotechnicznych, zbieranie samodzielnie, bądź przy udziale innych osób, plonów, itp. Prowadzenie działalności rolniczej rozumiane jest jako dokonywanie nakładów i czerpanie ewentualnych korzyści.
- **użytki rolne** w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. f rozporządzenia nr 1305/2013, zwane dalej „użytkami rolnymi”- oznaczają każdy obszar zajmowany przez grunty orne, trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe lub uprawy trwałe;
- **obszary przyrodnicze** - grunty niebędące użytkami rolnymi, na których występują typy siedlisk przyrodniczych wymienione w ust. 3 pkt 1 lit. b, c lub f załącznika nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego, czyli:

- zbiorowiska ze związku Cnidion, zespół Sanguisorbo-Silaetum, zbiorowiska klas Asteretea tripolium i Thero-Salicornietea, zespół Potentillo-Festucetum i Scirpetum maritimi oraz nawiązujące do nich, na których udokumentowana zostanie obecność gatunków wskaźnikowych, zgodnie z obowiązującą metodyką sporządzania dokumentacji przyrodniczej, udostępnioną przez Agencję. Siedliska: 6440 Łąki selernicowe, 1330 Solniska nadmorskie, 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodem, 1340 Śródlądowe strome łąki, pastwiska i szuwały oraz siedliska nawiązujące do wymienionych powyżej, zadeklarowane w ramach wariantu 4.2 Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla i wariantu 5.2 Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla;
- zbiorowiska klas Festuco-Brometea, Koelerio glaucae-Corynephoretea canescentis, Nardo-Callunetea, zbiorowiska okrajkowe z klasy Trifolio-Geranietea oraz zbiorowiska nawiązujące do wymienionych jednostek, na których udokumentowana zostanie obecność gatunków wskaźnikowych, zgodnie z obowiązującą metodyką sporządzania dokumentacji przyrodniczej, udostępnioną przez Agencję. Siedliska: 6120 ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe, 6210 murawy kserotermiczne, 6230 murawy bliźniczkowe, 2230 wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi, 5130 zarośla jałowca na murawach lub na wrzosowiskach, 4030 suche wrzosowiska, murawy zawciągowe oraz siedliska nawiązujące do wymienionych powyżej, zadeklarowane w ramach wariantu 4.3 Murawy i wariantu 5.3 Murawy,
- zbiorowiska klas Scheuzerio-Caricetea nigrae, Oxycocco-Sphagnetetea, wybrane zbiorowiska związku Magnocaricion (Caricetum buxbaumii, Cladietum marisci), Cratoneurion commutati oraz zbiorowiska nawiązujące do wymienionych jednostek, na których udokumentowana zostanie obecność gatunków wskaźnikowych, zgodnie z obowiązującą metodyką sporządzania dokumentacji przyrodniczej, udostępnioną przez Agencję. Siedliska: 7110, 7120 torfowiska wysokie, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 7150 obniżenia na podłożu torfowym, 7210 torfowiska nakredowe, 7230 torfowiska zasadowe, 4010 wilgotne wrzosowiska, 7220 źródłiska wapienne oraz siedliska nawiązujące do wymienionych powyżej, zadeklarowane w ramach wariantu 4.6 Torfowiska i wariantu 5.6 Torfowiska,

lub siedliska lęgowe ptaków wymienione w pkt 3 załącznika nr 3, takich gatunków jak:

- derkacz (*Crex crex*),
- rycyk (*Limosa limosa*),
- czajka (*Vanellus vanellus*),
- kszyc (*Gallinago gallinago*),
- krwawodziób (*Tringa totanus*),
- wodniczka (*Acrocephalus paludicola*),
- dubelt (*Gallinago media*),
- kulik wielki (*Numenius arquata*).

zadeklarowane w ramach wariantów 4.8 – 4.11 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków;

- **obszar zatwierdzony** w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 23 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, zwany dalej „obszarem zatwierdzonym” – obszar, w odniesieniu do którego spełniono wszystkie kryteria kwalifikowalności lub inne obowiązki związane z warunkami przyznania pomocy;
- **zwierzę zatwierdzone** w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi pkt 18 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, zwane dalej „zatwierdzonym zwierzęciem” – zwierzę, w odniesieniu do którego spełnione są wszystkie warunki określone w zasadach przyznawania pomocy;
- **grunty orne** w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. f rozporządzenia nr 1307/2013, zwane dalej „gruntami ornymi” - oznaczają grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne dla produkcji roślinnej, ale ugorowane, w tym obszary odłogowane bez względu na to, czy grunty te znajdują się pod uprawą szklarniową lub pod stałym bądź ruchomym przykryciem;
- **działka rolna** w rozumieniu art. 67 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, zwana dalej „działką rolną” - oznacza zwarty obszar gruntu, zadeklarowany przez jednego rolnika i obejmujący nie więcej niż jedną grupę upraw; jednakże w przypadku gdy wymagana jest oddzielna deklaracja użytkowania pewnego obszaru w ramach grupy upraw, działka rolna podlega w razie konieczności dalszemu wyznaczeniu na podstawie tego konkretnego użytkowania, minimalna powierzchnia działki rolnej kwalifikującej się do przyznania płatności wynosi 0,1 ha;
- **uprawa** w rozumieniu art. 44 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013 – oznacza:
  - uprawę dowolnego z różnych rodzajów zdefiniowanych w klasyfikacji botanicznej upraw;
  - uprawę dowolnego gatunku w przypadku Brassicaceae, Solanaceae i Cucurbitaceae;
  - grunt ugorowany;
  - trawę lub inne pastewne rośliny zielne;Uprawy ozime i uprawy jare uważa się za odrębne, nawet jeśli należą do tego samego rodzaju;
- **zobowiązanie rolnośrodowiskowe** - zobowiązanie, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.);
- **trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe** w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. h rozporządzenia nr 1307/2013, zwane dalej „trwałymi użytkami zielonymi” – grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które mogą nadawać się do wypasu, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych pastewnych roślin zielnych;

zobowiązanie ekologiczne – zobowiązanie o którym mowa w art. 29 rozporządzenia nr 1305/2013, obejmujące użytki rolne, zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej w ramach danego pakietu lub wariantu, objęte obszarem zatwierdzonym, a w przypadku jeżeli różnica między całkowitym obszarem zatwierdzonym a całkowitym obszarem zgłoszonym do płatności jest mniejsza lub równa 0,1 ha (art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014) – użytki rolne zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej w ramach danego pakietu lub wariantu, objęte obszarem zatwierdzonym.

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne obejmuje:

- w ramach pakietu 2, 3, 4, 5 lub 6 - użytki rolne, lub obszary przyrodnicze, zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego pakietu lub danego wariantu, objęte obszarem zatwierdzonym i do których została przyznana pierwsza płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna, a w przypadku jeżeli różnica między całkowitym obszarem zatwierdzonym a całkowitym obszarem zgłoszonym do płatności jest mniejsza lub równa 0,1 ha (art. 18 ust. 6 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014) – użytki rolne lub obszary przyrodnicze, zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego pakietu lub danego wariantu, objęte obszarem zatwierdzonym,
- w ramach pakietu 1 - użytki rolne zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej,
- w ramach pakietu 7 - zwierzęta ras lokalnych zadeklarowane we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego wariantu, będące zwierzętami zatwierdzonymi, do których została przyznana pierwsza płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach danego wariantu.